

Převzetí díla

Bez zjištění, zda došlo k převzetí díla, nelze na základě samotné skutečnosti, že dílo bylo instalováno u objednatele, dovozovat povinnost objednatele za dílo zaplatit.

Bez zjištění, zda došlo k převzetí díla, nelze na základě samotné skutečnosti, že dílo bylo instalováno u objednatele, dovozovat povinnost objednatele za dílo zaplatit.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 33 Odo 48/2002, ze dne 18.4.2002)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce J. D., zastoupeného advokátkou, proti žalovanému M. B., zastoupenému advokátem, o zaplacení 36 224 Kč s příslušenstvím, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 18 C 96/96, o dovolání žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 4. září 2001 č. j. 55 Co 205/2001-115, tak, že rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 4. září 2001 č. j. 55 Co 205/2001-115 se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Obvodní soud pro Prahu 4 rozsudkem ze dne 13. listopadu 2000 č. j. 18 C 96/96-95, poté, co jeho rozsudek ze dne 16. září 1998 č. j. 18 C 96/96-41 byl zrušen usnesením Městského soudu v Praze ze dne 12. října 1999 č. j. 21 Co 282/99-67, uložil žalovanému zaplatit žalobci částku 36 224 Kč s 3 % úrokem z prodlení od 22. 11. 1993 do zaplacení, ve zbytku příslušenství žalobu zamítl, a zároveň rozhodl o náhradě nákladů řízení. Soud vyšel ze zjištění, že na základě objednávky žalovaného učiněné žalobci dne 1. 10. 1993 a akceptováním cenové nabídky žalobce ze dne 9. 10. 1993 žalovaným, došlo mezi žalobcem a žalovaným k uzavření smlouvy o dílo na zhotovení předsíňové stěny a průchodu do kuchyně, přičemž předsíňová stěna byla vyráběna podle projektu, který měl žalobce k dispozici dříve, než napsal cenovou nabídku. Z obsahu nabídky a údajů na projektu je zřejmé, že žalobce nabídku zpracoval podle údajů v projektu. Jestliže cenovou nabídku zpracovanou podle tohoto projektu žalovaný akceptoval, akceptoval i projekt sám. Námitka, že někdo jiný sjednal předmět díla a někdo jiný cenu za dílo, kterou zmínil zástupce žalovaného až v závěrečném návrhu, považoval soud za irelevantní, vzhledem k dosavadním tvrzením žalovaného a úkonům, které žalovaný učinil. Soud dospěl k závěru, že dílo bylo dokončeno, předsíňová stěna i průchod do kuchyně byly zhotoveny a instalovány na místě k tomu určeném a předány nejpozději dne 7. 11. 1993, neboť v tento den byla vystavena faktura na zaplacení ceny díla. Nebylo ani prokázáno, že provedené dílo mělo žalovaným tvrzené vady. Tvrzení žalobce, že průchod do kuchyně byl (byť později) olištován, nebylo žalovaným nijak vyvráceno. Žalovaný ani neprokázal, že dvířka od botníku byla jako nefunkční žalobcem odvezena, a že vypínač byl instalován v předsíňové stěně, ač tam být instalován neměl, když byl do stěny umístěn podle projektu. Za situace, kdy žalobce splnil svůj závazek ze smlouvy o dílo ve smyslu § 631 obč. zák., vznikl mu podle § 634 odst. 2 obč. zák. nárok na zaplacení ceny za dílo. Právní úkon žalovaného ze dne 2. 2. 2000, směřující k odstoupení od smlouvy ve smyslu § 642 odst. 1 obč. zák., je právně neúčinný, neboť k odstoupení od smlouvy o dílo došlo až po dokončení a předání díla. Protože žalovaný cenu díla podle faktury se splatností dne 21. 11. 1993

nezaplatil, je od 22. 11. 1993 v prodlení, přičemž výše úroků v té době činila podle vyhlášky č. [45/1964](#) Sb. 3 % ročně; proto v tomto rozsahu bylo příslušenství žalobci přiznáno, a ve zbytku bylo žalobou požadované příslušenství zamítnuto.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 4. září 2001 č. j. 55 Co 205/2001-115 rozsudek soudu prvního stupně potvrdil, a zároveň rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení. Ztotožnil se skutkovými i právními závěry soudu prvního stupně. Námitka žalovaného týkající se předání projektu žalobci není pro posouzení věci relevantní, neboť bylo prokázáno, že dílo bylo žalovaným objednáno a žalobcem nebylo zhotoveno něco jiného, co by si žalovaný neobjednal. Pokud byl namítán rozdíl ceny díla v nabídce a faktuře, pak se jednalo pouze o chybný výpočet daně z přidané hodnoty v nabídce žalobce, ale cena díla ve výši 29 450 Kč je totožná v nabídce i faktuře. Důvodnou nebyla shledána ani námitka žalovaného, že dílo nebylo dokončeno, neboť celé zhotovené dílo bylo nainstalováno v domě žalovaného a nedokončení díla nemohlo způsobit ani případné odvezení nefunkčních dvířek (což nebylo ani prokázáno), ale mohlo být jen reklamačním důvodem vady díla. Žalovanému se nepodařilo prokázat, že údajné vady díla byly reklamovány, když z předložených dopisů vyplývalo, že úpravy, které manželka žalovaného E. B. požadovala, byly považovány za vícepráce. Odvolací soud neshledal pravdivým tvrzení žalovaného, že dvířka byla odvezena, když žalovaný nereagoval na výzvy žalobce k setkání a řešení svých požadavků. Výtky žalovaného k neprovedení olištování průchodu a k instalaci vypínače pak nemohly odůvodnit nezaplacení díla, ale mohly být pouze důvodem k odpovědnosti žalobce za vady díla podle § 648 obč. zák. Další námitka žalovaného, že předmět díla byl dojednáán se subjektem odlišným od žalovaného, a že tudíž k řádnému uzavření smlouvy o dílo nedošlo, nebyla shledána důvodnou. V řízení bylo prokázáno, že žalovaný dílo objednal a z jeho pověření pak se žalobcem jednala jeho manželka E. B. nebo jeho matka M. B. S námitkou žalovaného, že od smlouvy řádně odstoupil, se vypořádal již soud prvního stupně a odvolací soud se s jeho závěry v tomto směru ztotožnil.

Proti rozsudku odvolacího soudu podal žalovaný dovolání, které odůvodnil tím, že rozhodnutí odvolacího soudu vychází ze skutkového zjištění, které nemá v podstatné části oporu v provedeném dokazování /§ 241 odst. 3 písm. c) o. s. ř./ a spočívá na nesprávném právním posouzení věci /§ 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř./. Namítá, že nelze přisvědčit tvrzení žalobce, že předmět díla byl vyráběn podle projektu předaného matkou žalovaného M. B., a že projekt byl součástí objednávky, když svědkyně E. B. a žalovaný shodně uvedli, že jim není o projektu nic známo, že jej nikdy neviděli, a svědkyně M. B. uvedla, že s žalobcem nikdy osobně nejednala. Z předložených důkazů pak ani nevyplývalo oprávnění M. B. zastupovat žalovaného. Dovolatel nesouhlasí se závěrem, že na základě konkludentní akceptace cenové nabídky ze dne 9. 10. 1993 zároveň akceptoval samotný projekt, neboť tento projekt nebyl součástí této listiny, nemohl tak akceptovat určitou skutečnost, o které mu nebylo nic známo. Proto je třeba považovat instalaci vypínače na předsíňovou stěnu za vadu díla a nikoliv za nový požadavek nad rámec smlouvy o dílo. Dovolatel dále nesouhlasí se závěrem, že dílo bylo dokončeno. Jestliže nebyly předány dvířka od skříňové sestavy, které byly pro svoji nefunkčnost žalobcem odvezeny k úpravě, a následně nebyly instalovány, pak dílo nemůže být považováno za dokončené (část díla nebyla vůbec provedena). Podle dovolatele z výslechu svědkyň M. a E. B. - i přes jistou neurčitost v doplňující výpovědi svědkyně E. B. - bylo třeba učinit závěr, že nebylo provedeno olištování průchodu, ač toto bylo předmětem objednávky. Dovolatel má tedy za to, že žalobce nesplnil povinnost provést dílo podle smlouvy řádně a v dohodnuté době, neboť dílo nebylo provedeno zcela - chyběla jeho část, a žalovaný nebyl povinen převzít (a ani nepřevzal) částečné plnění. Protože dílo nebylo řádně dokončeno, splatnost ceny díla v souladu s § 634 odst. 2 obč. zák. v daném případě vůbec nenastala. Odstoupení od smlouvy, které učinil žalovaný podle § 642 odst. 2 obč. zák. proto, že žalobce byl v prodlení s realizací díla, je pak třeba považovat za účinné. I kdyby byl shledán správným závěr soudu, že dílo bylo vyráběno podle projektu, který měl být předán

žalobci M. B., pak je třeba učinit závěr, že mezi účastníky nedošlo k řádnému uzavření smlouvy o dílo, neboť dohoda o předmětu díla byla dojednána s M. B. jako subjektem odlišným od strany žalované. Dovolatel navrhl, aby rozsudek odvolacího soudu i soudu prvního stupně byl zrušen a věc vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení. Navrhl, aby dovolací soud odložil vykonatelnost rozsudku Městského soudu v Praze.

Podle ustanovení části dvanácté hlavy I bodu 17 zákona č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, se dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (1. 1. 2001) nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů (tedy podle občanského soudního řádu ve znění platném do 31. 12. 2000 - dále jen „o. s. ř.“).

Dovolání je v dané věci přípustné (§ 236 odst. 1 o. s. ř.), neboť bylo podáno proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu do výroku, jímž byl potvrzen rozsudek soudu prvního stupně, kterým soud prvního stupně rozhodl jinak než v dřívějším rozsudku, protože byl vázán právním názorem odvolacího soudu, který dřívější rozhodnutí zrušil /§ 238 odst. 1 písm. b) o. s. ř./ . Dovolání bylo podáno včas, osobou oprávněnou - účastníkem řízení, řádně zastoupenou advokátem (§ 240 odst. 1, § 241 odst. 1 o. s. ř.), a splňuje formální i obsahové znaky předepsané ustanovením § 241 odst. 2 o. s. ř.; vychází z dovolacích důvodů podle § 241 odst. 3 písm. c) a d) o. s. ř.

Podle § 241 odst. 3 písm. c) o. s. ř. lze dovolání odůvodnit tím, že rozhodnutí vychází ze skutkového zjištění, které nemá v podstatné části oporu v provedeném dokazování.

Za skutkové zjištění, které nemá oporu v provedeném dokazování, je třeba ve smyslu citovaného ustanovení rozumět výsledek hodnocení důkazů soudem, který neodpovídá postupu vyplývajícímu z ustanovení § 132 o. s. ř., protože soud vzal v úvahu skutečnosti, které z provedených důkazů nebo přednesů nevyplývaly ani jinak nevyšly najevo, nebo protože soud pominul rozhodné skutečnosti, které byly provedenými důkazy prokázány nebo vyšly za řízení najevo, nebo protože v hodnocení důkazů, popř. poznatků, které vplynuly z přednesů účastníků nebo které vyšly najevo jinak, z hlediska závažnosti (důležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. věrohodnosti, je logický rozpor, nebo že výsledek hodnocení důkazů neodpovídá tomu, co mělo být zjištěno způsobem vyplývajícím z § 133 až 135 o. s. ř. Skutkové zjištění nemá oporu v provedeném dokazování v podstatné části tehdy, týká-li se skutečností, které byly významné pro posouzení věci z hlediska hmotného práva.

V daném případě odvolací soud při absenci skutkového závěru, zda dílo bylo provedeno s vadami, či bez vad, a zda bylo převzato objednatelům či nikoli, nesprávně dovodil, že došlo k dokončení a předání díla tím, že dílo bylo nainstalováno v bytě žalovaného, a případné vady nemohly mít vliv na zaplacení ceny díla. Podle odvolacího soudu je odstranění případných vad otázkou uplatnění odpovědnosti za vady. Zjištěním, které nemá v podstatné části oporu v provedeném dokazování, se rozumí jen takové zjištění, které je pro rozhodnutí soudu právně významné (srov. rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 30. 10. 1992 sp. zn. 7 Cdo 9/92, publikovaný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, roč. 1994, sešit č. 1-2, pod č. 8). Jestliže tedy odvolací soud nepostavil svůj právní závěr na skutkovém zjištění, které bylo pro právní posouzení věci významné, není uplatněný dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. c) o. s. ř. naplněn.

V rámci dovolacího důvodu podle § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř. žalovaný brojí proti závěru odvolacího soudu, že dílo bylo dokončeno tím, že zhotovené dílo bylo nainstalováno v domě žalovaného.

Nesprávné právní posouzení věci ve smyslu § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř. může spočívat v tom, že soud na správně zjištěný skutkový stav věci aplikoval nesprávný právní předpis, nebo že správně použitý právní předpis nesprávně vyložil.

Podle § 634 odst. 2 obč. zák., není-li dohodnuto jinak, platí se cena až po skončení díla. Splatnost ceny díla tedy nastává, není-li dohodnuto jinak, až po provedení díla, tedy současně s odevzdáním a převzetím díla objednatelem.

Odvolací soud ze skutkového zjištění, že dílo bylo nainstalováno v bytě objednatele - žalovaného, dospěl k právnímu závěru, že dílo bylo dokončeno, a proto je povinen objednatel - žalovaný zaplatit zhotoviteli - žalobci cenu díla. Tento právní závěr je nesprávný, jestliže byl učiněn jen na základě zjištění, že dílo bylo nainstalováno v domě žalovaného, neboť odvolací soud nemohl aplikovat v daném případě ustanovení § 634 odst. 2 obč. zák. pouze na základě tohoto skutkového zjištění a aniž zjišťoval, zda dílo bylo objednatelem - žalovaným převzato.

Právní posouzení odvolacího soudu je nesprávné i pokud jde o závěr, že případné vady díla nemohou odůvodnit nezaplacení díla, ale mohou být jen důvodem k odpovědnosti za vady díla. Pro právní závěr, zda objednatel je povinen dílo zaplatit, je podstatné zjištění, zda dílo bylo provedeno bez vad či s vadami. Proto je nesprávný právní závěr, že v daném případě mohou být případné vady díla důvodem k odpovědnosti za vady, není-li učiněn jasný skutkový závěr, zda dílo vady má či nemá, a zároveň skutkový závěr, zda dílo bylo objednatelem převzato či nikoli.

Zhotovitel má právo na zaplacení ceny díla v dané věci ve dvou případech. Za prvé v případě, že dílo bylo provedeno podle § 633 odst. 1 obč. zák. podle smlouvy, řádně (bez vad) a v dohodnuté době, neboť z ustanovení § 650 obč. zák. pro objednatele vyplývá povinnost zhotovené dílo převzít a podle § 634 odst. 2 dílo zaplatit. Právo na zaplacení ceny díla nastává i v případě, že objednatel dílo převzal a dílo je vadné, neboť v takovém případě může uplatnit objednatel právo z odpovědnosti za vady ve smyslu § 645 odst. 1 obč. zák., podle něhož zhotovitel odpovídá za vady, které má věc zhotovená na zakázku při převzetí objednatelem, jakož i za vady, které se vyskytnou po převzetí věci v záruční době; stejně odpovídá za to, že věc má vlastnosti objednatelem při zakázce vymíněné.

Naopak zhotovitel nemá právo na zaplacení ceny díla, jestliže dílo nebylo provedeno ve smyslu § 633 odst. 1 obč. zák. podle smlouvy, řádně (bez vad) a v dohodnuté době a objednatel dílo nepřevzal, když podle § 650 obč. zák. pro objednatele vyplývá povinnost převzít jen zhotovené dílo.

Jestliže odvolací soud v dané věci učinil závěr, že případné odvezení nefunkčních dvířek, ač tato skutečnost prokázána nebyla, nezpůsobuje dokončení díla, ale mohlo být jen reklamačním důvodem vady díla, a že i žalovaným namítané další vady díla jako neprovedení olištování ostění průchodu a instalace vypínače nemohou být důvodem nezaplacení ceny díla, ale jen důvodem k odpovědnosti žalobce za vady díla podle § 648 obč. zák., pak takový právní závěr je s ohledem na výše uvedené v dané věci nesprávný, neboť odvolací soud tento právní závěr učinil, (na rozdíl od soudu prvního

stupně, který dospěl k závěru, že dílo bylo předáno a je bez vad) aniž měl na jisto postaveno, zda žalovaný dílo převzal či nepřevzal, a zda dílo bylo vadné či bez vad.

Pokud dovolatel namítá, že nedošlo k řádnému uzavření smlouvy o dílo, jestliže dílo bylo vyráběno na základě projektu, který předala žalobci M. B., tedy subjekt odlišný od strany žalované, dovolací soud se ztotožnil se závěrem odvolacího soudu, že smlouva o dílo uzavřená mezi žalobcem a žalovaným je platná. Odvolací soud vyšel ze skutkových zjištění, že žalovaný dílo u žalobce objednal a na základě jeho zmocnění (ve smyslu § 31 obč. zák.) pak se žalobcem jednala jeho manželka E. B. nebo jeho matka M. B. - viz výpověď žalovaného na č. l. 37 spisu, v níž uvedl, že M. B. je jeho matka, která zaskakovala při jednání za jeho manželku E. B., která vyřizovala veškeré podrobnosti v uvedené věci, reklamace a další jednání, což vyplynulo shodně i z výpovědi svědkyně E. B. na č. l. 78 spisu, která vypověděla, že se žalobcem jednala na základě zplnomocnění manžela (žalovaného).

Dovolací důvod, který vycházel z argumentu nesprávného právního posouzení věci ve smyslu § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř., byl tudíž uplatněn důvodně. Nelze-li dospět k závěru, že dovoláním napadený rozsudek je správný, dovolací soud jej zruší a věc vrátí soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2 o. s. ř.). Právní názor dovolacího soudu je pro další řízení závazný (§ 243d odst. 1 o. s. ř.).

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)